

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислоҳ Каримовнинг Фармони билан Минбулоқ нефть қонини ўзлаштиришдаги самарали меҳнатлари ҳамда жамоат ҳаётида фол иштирок этганликлари учун республика нефть ва газ саноатининг алоҳида ўрнига қўйилган ҳодимларидан бири гуруҳи «Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган саноат ҳодими» фахрий унвони ва Ўзбекистон Республикасининг Фахрий ёрликлари берилди.

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислоҳ Каримовнинг Фармони билан Рустам Юнусов Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари этиб тайинланди.

● Вазирлар Маҳкамасида Ўзбекистон билан Германия ўртасида молиявий ҳамкорлик ҳақидаги битимлар имзоланди.

● Тошкентдаги Халқлар дўстлиги саройида Германия Федератив Республикаси Конрад Аденауэр жамағатининг таъиништириш маросими бўлди.

● Самарқанддаги «Гелион» заводида ишлаб чиқарилган икки каналли радиоприёмникларнинг дастлабки туркуми савдо шохбачаларига жўнатилди.

ҲАМДУСТЛИКДА

● Кеча Москвада Ҳамдустлик давлатлари ташқи ишлар ва муҳофаза вазирлари кенашларининг навбатидаги мажлиси бўлиб ўтди. Унда Ҳамдустлик мамлакатлари ўртасида имзоланган коллектив ҳафсалик шартномасини бажариш билан боғлиқ масалалар муҳокама этилди.

● Бугун ўз ишини бошлаган Тожикистон Олий Кенгашининг навбатидаги сессиясида мамлакатнинг келажакдаги конституциявий тузиллиги, бу йилги фавқулодда бюджет ҳамда бошқа масалалар муҳокама этилмоқда.

● 18 июлдан эътиборан Қозғоғистонда ноннинг нархи ўртача уч баробарга оширилди.

● Қирғизистон Президенти Аскар Акаев Россия Президентини Борис Ельцинга «Останкино» телекомпанияси эштинтиришлари билан алоқани тиклаш имкониятларини қидириб топишни сўраб мурожаат этди. Ҳозир «Останкино» телекомпанияси маблаг етисмаслиги сабабли Қирғизистонга эштинтиришлари кескин қаматилган.

● Россия муҳофаза вазирлиги Павел Грачев агар русчадан аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш масалалари ҳал этилмас экан, Россия қўшинлари шу йил охиригача Эстонияни тарк этмаслиги тўғрисида баёнот берди. Ававалги ахдлашуларга кўра Россия қўшинлари Болтиқ бўйидаги бу давлатдан шу йил август ойи охиригача олиб чиқиб кетилиши керак эди.

ХОРИЖДА

● АКШ Президенти Билл Клинтон Кавказ орти мамлакатларига 200 минг тонна Америка бугдойи етказиб берилишини маълум қилди.

● Туркия Президенти Сулаймон Демирел бу ерга расмий ташриф билан келган Россия Бош вазирининг биринчи ўринбосари Олег Сосовецкини қабул қилди.

● Брюсселда Европа Иттифогига аъзо бўлган мамлакатлар ташқи ишлар вазирларининг кенгаши мажлисида Марказий ва Шарқий Европа давлатларини бу Иттифокка қабул қилиш масалалари муҳокама этилмоқда.

● Шу душанбага ўтар кечаси Юлтерга аввал яхлит ҳолда бўлган кометанинг бир бўлаги келиб урилиши натижасида ушбу сайёрада диаметри 2 минг километр бўлган доғ пайдо бўлди. Юлтерга бу кометанинг бошқа бўлаклари ҳам келиб урилиши тахмин этилмоқда. Лекин Ерда бунинг оқибатлари сезилмайди.

Газетанинг шу сонига
«Мерседес» хизмат кўрсатади

(Давомини 2-бетда.)

Кеча Сирғали туманида Германиянинг машҳур «Мерседес-Бенц» фирмасининг техник хизмат кўрсатиш станцияси — «Шарқ юлдузи» Ўзбекистон — Германия қўшма корхонасининг таянчанли очилиш маросими бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Ибраҳим Усмонов ва Германия Федератив Республикасининг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси Карл Хайнц Кува сўзга чиқдилар.

«Мерседес» фирмаси Ўзбекистонда ҳам тобора кўпайиб бориётган. «Шарқ юлдузи» қўшма корхонаси Ўзбекистонда бу автомобилларнинг сотиш билан бир қаторда уларга техник хизмат кўрсатади. Келгусида бундай техник хизмат кўрсатиш станцияларини амалда республикада барча вилоятлари, шаҳарларида ҳам очиб мулкдорларимизга. Аниқ пайтда «Мерседес» фирмаси Ўзбекистонда турли хил истеъмолчи моллари ишлаб чиқаришни йўлга қўйишга ҳам салмоқли сармоялар қўйишни ниятдадир.

«Мерседес-Бенц» фирмаси Марказий Осиё бозорини ўзлаштиришга дадил киришмоқда. Ҳозирги пайтда бу русумли машҳур машиналар

СУРАТДА: «Шарқ юлдузи» Ўзбекистон — Германия қўшма корхонаси бийоси олдида.

Тошкент шаҳар ҳокимлигида
ОБОДОНЛАШТИРИШ ОЙЛИГИ

Тошкент шаҳар ҳокими К. Н. Тўлаганов Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг уч йиллигини нишонлаш арафасида ободонлаштириш ва тозалаш ойлигини ўтказиш ҳақида қарор қабул қилди.

Бу қарорга биноан 1994 йилнинг 20 июлдан 20 августгача Тошкент шаҳрида ободонлаштириш ва тозалаш ойлиги ўтказилади.

Ободонлаштириш ва тозалаш ойлигини ўтказиш шаҳар қароргоҳи тарихий таъкидланади.

Меъморчилик ва шаҳар қурилиш босқичлари (М. А. Расулов)га бир ҳафта ичида шаҳарнинг шох-кўчларидаги биноларнинг олди томонини оқлаш ишларига тегишли хужжатларни тайёрлаш ва туманлар ҳокимликларида тақдим этиш топширилади.

Тошкент шаҳар коммунал-фойдаланиш бирликлари (В. М. Ким)га кўп қаватли уйларнинг ҳовлилари ва уларга туташ хўжалиқларни дақиқлаштириш, тозалаш, рахатлар шакл бериш, йўл-кўчларни тозалаш, тоза-лаш ишларини амалга ошириш вазифаси юклатилди.

Ўзбекистон Республикаси «Маҳалла» жамағатининг Тошкент шаҳар бўлимига (Ш. А. Мираллимов) аҳолини кенг жалб қилган ҳолда маҳаллаларда ободонлаштириш ва тозалаш ишларини таъкидлаш тавсия этилди.

Шаҳар туманлари ҳокимлари, шаҳар ҳўжалиги бош бошқармалари, бошқармалари, концентрлари, бўлимлари, таъкилот ва корхоналарига ойлик давомда меҳнат наъмоалари ва аҳолини шаҳар ҳудудини ободонлаштириш ва тозалаш ишларига кенг жалб қилиш бўйича тегишли таъкидлаш ишларини амалга ошириш топширилади.

Шаҳар туманлари ҳокимлари бир ҳафта мобайнида туман ҳудудига жойлашган корхоналар, таъкилотлар ва муассасаларга, улар қайси маҳкамга тегишли эканини аниқлаш ва тозалаш ишларини бажариш учун чегараларни кўрсатилган аниқ бир ҳудудни бирктириш ва

ни таялаб олиб, фойдаланиши. Шу билан бирга ўз тарихининг жиддий ва синчиклаб таҳлил қилмоқдамиз.

Ўрта асрларда ўлкамизда шаклланиган бозор муносабатларининг андازаси ўз даврида Европа мамлакатлари тараққиётига улкан таъсир кўрсатгани тарихдан маълум. Шу билан бирга ўз ривожланиш йўлида аҳолиларнинг турмуш тарзини ва ҳозирги пешкадам давлатларнинг иқтисодий-иқтисодий эришган ютуқлари асосида белгиламоқдамиз. Биз ишлаб чиққан иқтисодий ва ижтимоий тараққиёт йўлининг беш тамойили ана шу таърихларга асосланади. Яна таъкидлаш керак: муҳими, биз турмуш тарзини ўзгартирувчи иқтисодларни янгилаб бериш кераклигини, босқичма-босқич, меҳнат-кашлар манфаатини муҳофаза қилган ҳолда, тадрижий — эволюцион равишда амалга оширишимиз.

Хўш, таялаб олинган йўлнинг дастлабки босқичида қандай натижаларга эришилди?

Мен бугун тўла ишонч билан айта оламанки, мазкур ҳодисаларнинг рубога чиқарилиши минтақада барқарорлиқни, жамиятда оқ-тоғлиқни, фуқаролар тоғлиқлигини, саклаб қолишга имкон бериб, тоғулик бор-жоёда эса баракали ва самарали меҳнатга пухта замин бўлади.

Ижтимоий муносабатларда жамиятимиз учун муҳим таъсир кўрсатган, қарорларнинг энг муҳим жиҳати шундаки, уларда серфарзанд оилалар, нафақахўрлар, қаровчиси йўқ кишиларни ижтимоий ҳимоялаш кўзда тутилган.

Халқимиз сўм-купоннинг 1 августга қадар янги пул билан баравар муомалада юришнинг давлатнинг яна бир тамуригидир. Сифатида мамнунлиқ билан қабул қилди.

Миллий пулга эга бўлиш ҳам бир саодат. Энди ҳамма гап—ана шу саодатнинг қадрига етишди. Тўғри, пул

қўп маҳсулот чиқарсан, шунча ўзимизга керакли мол, асбоб-ускуналар сотиб олишимиз мумкин.

4. Республикада пул эмиссияси, яъни мол билан таъминланмаган ортиқча пул муомалада бўлишига йўл қўймаслик. Аҳолига берилган пулни товарлар сотиш, хизматлар кўрсатиш орқали, уларнинг ахтиёғи ва талабни қондириш билан давлат хазинасига қайтариш.

Пул муомаласини барқарорлаштириш ҳақида гапирар эканмиз, биринчи навбатда энг муҳим масала—пулнинг ички конвертация қилини, содда тил билан айтганда, миллий пулнинг эркин валютасига (доллар, марка, тенг ва ҳоказо) алмаштиришга эришиш. Бу борада алмашиш курсини Марказий банкда ўтказилган биржаларда аниқланаётган даражада ташкил этиш, яъни эркин бозорнинг асосий талабларини қондириш, шу орқали дунё бозори таркибига кириш мақсади қўйилиши. Айтмоқчиманки, бугунги кунда шу тадбирларни амалга ошириш учун катта ва пухта тайёргарлик кўришимиз.

Бундай муҳим вазифаларни бажариш халқимиздан кўп синовларни бошдан кечиришни, ишмизда ҳалоллик ва фидойилик бўлишини талаб қилади.

Ўзбекистон собиқ СССР парчаланишидан кейин мустақиллигини оsonинга қўлга киритди, деганлар қаттиқ янгилашди. Озодлик, эркин

лик шундай буюк неъматки, уни биров ҳада қилолмайди. Озодликка фақат курашиб эришилади. Бино тепасига ўз байроғимизни тикиб, биз — мустақилмиз, дейиш ўта соддаликдир. Сиёсий мустақиллик пухта ва мустаҳкам иқтисодий заминга эга бўлмаса, у ҳали тўла мустақиллик дегани эмас. Тоғ маънода мустақил бўлиш учун давлатимизнинг иқтисодий пойдеворини мустаҳкамлашимиз зарур.

Азиз биродарлар!

Тошкент шаҳрининг Ўзбекистондаги мавқеи ва аҳамияти ҳақимизга аён. У мустақил давлатимизнинг пойтахти, йилги илмий ва маданий марказига бўлиб қолмасдан, таъбир жоиз бўлса, унинг юраги ҳамдир. Шу сабабли, Тошкентдаги ижтимоий-сиёсий барқарорликка, ишларнинг аҳолига қараб бугун республикамиздаги вазият ҳақида ҳушона чиқариш мумкин. Юрак соғлом экан, мамлакатимиз ҳам тез ўсиб улғайди, тарққийт йўлидан дадил олга бораверади.

(Давомини 2-бетда.)

«Малика» тринотан ишлаб чиқариш бирлашмаси меҳнаткашлари хариддоригр маҳсулотлар тайёрлаш билан ҳам-шаҳарларимиз олқишига сазовор бўлишмоқда. Бирлашманинг ҳақларига ўриштирилган замонавий жоҳозлар тайёрланган маҳсулотларининг ҳар доми сифати адо этилишида катта ердан кўрсатмоқда.

СУРАТДА: цех устаси Дилором Файзуллаева, назоратчилар Шохиста Ҳонимуродова ва Раъно Шамсиддиновлар назоратдан ўтказиётган маҳсулотларни кўздан кечирмоқда.

Қозим Улмасов олган сурат.

БИР вақтлар «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг донғи доғон ошган эди. Корхонада ишлаб чиқарилган тракторлар республикамиз эҳтиёжини қондирибгина қолмай, балки чет элларга ҳам қўп қўп жўнатиладиган эди. Ҳозирги кунга келиб шундай қудратли бирлашманинг ҳатто республикамизга етказилган трактор ва тирма-малар ишлаб чиқаришга ҳам кўрби етмай қолди. Бунинг турли сабаблари бор. Лекин асосий айланиш корхонада янги ота-бобоқларнинг кўпайиши ва кўпайиши. Биз бунга корхонада бўла-нимизда ишонч ҳосил қилдик.

— Вирлашмада ишлаганимиз 18 йил бўлади. — дейди 20-кеч илчиси Роня Швейцер. — Қасбим қолп-ловчи. Утган ой қолп-ловчи утган металл бўлмаганлиги натижасида (баъзан бошқа устакларда меҳнат қилган-чимиз ҳисобга олмаганда) умуман ишламадик, десак ҳам бўлади. Агарда ахвол шундай кетадиган бўлса, ишчиларимиз бирин-кетин ишдан бўшаб кетишни аниқ.

Корхона қандай қилиб бундай ахволга тушиб қолганини билиш мақсадида бирлашма бош директорининг ўринбосари Анатолий Летуновга мурожаат қилдик. — Шу йилнинг 6 ойи ичи-

да 1163 та трактор, 1949 та тирмама ишлаб чиқардик. — дейди у. — Утган йил шу давр мобайнида 8 минг 231 та трактор ҳамда 11952 та тирмама миқдорида жўнатиладиган эди. Корхонада ишлаб чиқариш қувватининг бунчалик пасайиб кетишига асосий сабаб ҳам аша ҳада тракторларини йиғиш учун

ҳоналарни рўқча қилди. Лекин ҳукуматимиз корхона-нинг ҳам ашға бўлган эҳти-ёжини ҳисобга олиб, шу йилнинг ўзида бирлашма учун 5 миллиард Россия рубли ва қанча-қанча пахта толаси, тери маҳсулотларини ажратди. Бирлашма раҳ-барияти эса ана шу пайтда ҳамда ҳам ашбадан ўз вақти-

Республикамиз мустақил-ликка эришганига уч йил бўляпти. Энди биз Россия ёки бошқа республикалардан нақот кутмай бунинг ўрнига ўзимизнинг экспорт имкони-ятларимизни кучайтириб, валюта ишлашга ўтишимиз керак. Ана шунда ҳар бир корхона боқимандилик бай-фийтидан кутулади. Бир-

лашмада бунинг учун ҳамма шарт-шароитлар мавжуд. Корхонада жаҳон андоза-лари даражасида трактор ва тирмамалар ишлаб чиқариш учун ҳам кучлар етарли. Чунки собиқ Иттифок пай-тида ҳам корхона маҳсулот-ларининг бир қисми хориж-га жўнатиладиган эди.

Ҳозирги кунда корхонада сифат масаласида ҳам оқ-соқил сезилмоқда. Бунинг учун бир мисол ҳам келти-ришимиз мумкин. Чамаси бундан бир ярим ой муқад-дам корхонада қизғиш воқеа юз берди. Ишлаб чиқарил-

ган янги трактор кўрғазмага олиб кетиладиган пайтда унинг баъзи бир қисмлари йўлда соқилб кетди. Бу қулғили ва ўта таъшишли ҳолини ишчиларнинг ўз оғизларидан эшитиб таъа-жубландик. Сабабини сўраб-суриштирсак, корхона со-биқ Иттифок пайтида МТЗ-80 маркали трактор иш-

Лекин ҳайбараналлачлиги билан янги маҳсулот ишлаб чиқариладиган бўли-ю, би-роқ унинг сифатида жиддий эътибор берилмай қўйилди. Баъзан эса муҳим деталлар-нинг етисмаслиги сабабли уларнинг ўрни пайла-партиш бошқа эҳтиёт қисмлар билан тўлдирилди. Натижада янги маркали тракторлар-нинг ишлаш ва тортиш қу-ватини имконият даражаси-дан паст бўлди. Уларнинг баъзи бирлари даладада бир йил ишлаб-ишлаймай бузилла-верди. Янгилашган деталлар со-қилб кетмаверди. Бу ҳам-маси корхона раҳбарлари-нинг жиддий ўйлаб иш кўр-маганликлари, боқиманди-лик қолдирганининг оқибати.

Хўш, бирлашманинг ҳо-зири таъназул ҳолатдан чи-қиб кета олишининг йўли борми? Бор, албатта. Бунинг учун биринчи наботда ҳо-зи корхонада ҳуш сурат-ган лоқайлиқ балосидан қутилиш, ҳали ҳам собиқ Иттифок тарихидаги дав-латлардан мадад кутиб қўл қовуштириш, турли боқим-андиликни рўқча қилиб ўти-риш билан бирлашма бир надар оғқча туриб ол-лини мумкин. Ахир айтди-ларку излаган имкон топади, деб.

Ғулом ЮСУПОВ.

БАҲОНА ДЕСА ҚОП-ҚОП

Халқ донишмандлиги

ХАРОБОТИЙ САВОҚЛАРИ

Муҳаммад бини Абдулла — Хароботий XVII асрнинг ўрталари XVIII асрнинг бошларида (тахминан 1638-1730 йиллар) Оқсувнинг Эгарчи туманида туғилиб, шу ерда яшаб ижод этди. Хароботий — атоқли уйғур шоирининг тахаллуси бўлиб, у ёзган асарлари ичида бизга етиб келгани "Куллиети маснавий" Хароботий" дур. Уйғур шеърининг маснавий шаклида ёзилган бундай рисолада диний ақидалар билан бир салимийлик, яхши ном қолдириш, салбий иллатлардан йироқ бўлиш каби масалалар

иллари сурилади. Хароботийнинг асарлари "Тулистон", "Бўстон", "Қобуснома", "Ахлоқи Насирий", "Ахлоқи Жалолӣ" каби китоблар қаторида туради. Улар кўпроқ панд-насиҳатдан иборат бўлиб, кишиларни эзгуликка чорлайди. Айниқса ёшларнинг маснавий етук инсонлар бўлиб тарбия топишида катта аҳамиятга эга. Куйида Хароботий маснавийларидан айримларини эътиборингизга ҳавола қиламиз.

МАСНАВИЙ

Неча ишлар борки раҳмоний эрур,
Неча ишлар борки шайтоний эрур.
Обидий бўлгилки фосик бўлмагил,
Дилх бўлгилки мунофиқ бўлмагил.
Неча ишлар бил мунофиқлар иши,
Қасд ила гар уни қилса хар киши.
Ваъдасига аввало қилсар хилоф.
Оғриб кўнглини ул қилгай хароб.
Ваъдасига қилмагил харгиз вафо,
Кўнглида йўқдир унинг сидқу сафо.
Ким мунофиқ бўлса ул мурдор эрур.
Бил мунофиқдин худо безор эрур.
Ким мунофиқ бўлса холидир чини,
Бўлмагил харгиз жаҳаннамдин эмин.
Ғофил умри ҳар он мунофиқдин ҳазар.
Қилгайсан ҳар он мунофиқдин ҳазар.
Алҳазар, ё алҳазар, ё алҳазар,
Хар киши кўп сўзласа қилгил назар.
Кўп ҳазардир хар киши кўп сўзласа,
Майниси йўқ сўзини хар ким кўп деса.
Қайси элди иш тўғладир барака соз,
Қайси элди гап тўғладир барака соз.
Эй кўеини, сол қулоқ бу пандимга,
Ғафил оғил, қаноат қил қандига.
Эй фарзанд, умринг ўтказма беҳабар.
Хар киши кўп сўзласа топгай зарар.

ҲИКОЯТ

Уч қас давлат деб бўлди йўлга равон,
Бир гишт олтин топиб бўлдилар шодмон.

Кекса юрак мавжлари

ЯХШИДИР

Эй азия дўстлар жаҳонда, яхши одам яхшидир.
Тинч яшаш, озода ҳаёт — бахту саодат яхшидир.
Бир-биринга ёру дўстлар, меҳру шафқат яхшидир.
Меҳнатнинг эвазига, қилганда роҳат яхшидир.
Ким ўзи манман тутар, Сиз ани одам демаңг,
Умри камтарининг ҳаёти яхшиликка ҳамаҳанг,
Одамлар ҳол ҳақ ҳам — бўлмасин оламда танг.
Одамлар бир-бирини қилса ҳурмат яхшидир.
Ҳақнинг болам жаҳонда, яхши пазат оғил бил.
Илм ўрган, бил ҳаётини, бор ани иккинчи бил.

Мушаккил давлат ҳаётини, ҳеч туганмас оғил бил.
Утмасин беҳудуда, бу айни фурсат яхшидир.
Кексаларнинг оқ соқоли, кўнглидек оқ ўтмас.
Кексалар роҳат-фароғат, гапни, ташвишн эмас.
Кексаларга барча олам, раҳм ила айлар ҳавас.
Қартайиб қолганда шукру, яхши тонг яхшидир.
Эй ота-она сизга, фарзанди қобил оғил,
Учганга дунёда номинг, ақил қолм бўлса ул.
Ғар ғам бўлса ўғил-қиз, минг маломат рубор,
Яхши фарзанд устирувга, яхши сот қилиб.
Аскар БИР-ОХИМОВ,
кекса педагог.

Миллий
қадриятларимизШАРҚОНА
АХЛОҚИМИЗГА
ХОСМИ?

Эрталаб ишга кетаётган кизини она тўхтати:

— Шошмачи кизим,
қўлингизда елим халтани менга
қўрсатгин, — деди у
фарзандини ўз олдига чорлаб.

Хорижий фирмаларнинг
бирида тайерланган бу буюмда
йигит билан қизнинг ўпишиб
турган сурати тасвирланган эди.

— Бундай елим халтадан
фойдаланмагин, она кизим, —
деди мулоимлик билан она. —
Уни неча пулга олган эдинг?

— 5 минг сўм-купон туради.
— Мама сенга шунча пул.
Ўзингга бошқасини, тузукроқ
ишланганини оларсан...

Она тўғри йўл тутди, деган
саволнинг тугилиши табиий. Бу-
гунги кунда шахримиздаги
қайси бир тижорат дўконларига
кирманг чет элдан келтирилган
елим халталарни кўриш мум-
кин. Айтмоқчи бўлган гапимиз
шуки, уларнинг аксариятида
юқорида тилга олинган, гапга
тегувчи манзаралар акс эт-
тирилган. Ўзингиз бир кўз
олдингизга келтиринг-а.

Чироили ки-йинган, келишган
ўзбек қизи қўлида уятсиз
суратлар қизилган елим
халтани кўтариб юрса. Бу биз-
нинг шарқона ахлоқ-
одобимизга тўғри келармикан?
Ахир кишининг юриш-туриши,
эгнидаги кийимидан тортиб
муомаласи-ю, қўлидаги буюми
унинг бундай инсон эканлигини
ойнадек кўрсатиб турадику.

Шундай эмасми?
Шавкат САЪДИЕВ.

Ён кўчамизда Икром деган
йигит яшашини билардим. У
одам хушчақчақ юрар, каттаю
кичикка иззат-ҳурматда эди.
Нима бўлдию, юрак хуружи
тутиб, кўп етмай оламдан
ўтди. Норасида 3 та фарзанди
чиркиллаб қолди. Онаси
қалбини доғлаб кетган бу
йигитнинг волидаси фарзанд
қўлида адоий тамом бўлиб,
ўглининг йигирмаси
арафасида у ҳам оламдан кўз
юмди. Бу оғир йўқотишдан
кўпчилигимиз каттиқ
кайғурдик.

Она вафотидан 15 кун
ўтар-ўтмас қўлимга ошга
таклифнома ташлаб кетишди.
Уни очдим: "Ҳурматли Болта
ака, Рихси ака, Йўлдош ака,

Обид акалар. 30 май душанба
кунини наҳорда марҳум
Икромжон ва марҳума
оналарининг маърака
Унинг еб-ичадиган, ки-
анча маблағ сарф бўлади.
Ўртаҳол киши шунча
маблагни қандай топади?
Унинг еб-ичадиган, ки-
ошларига марҳамат
ки л г а й с и з л а р .
Манзилгоҳимиз..."
Таклифномани ўқидиму, ди-
лим оғриди. Ҳозирги
вақтинчалик иқтисодий
қийинчилик даврида
марҳумлар хонадонига ошга
қайси юз билан кириб
бораман. Бу тўй эмаску,
ахир? 50 килограмм гуруч
дамлаш учун хозирги ҳисобда

Мардлик, поклик, ҳалоллик, ростгўйлик... Бундай инсоний
фазилатларни яна кўплаб келтириш мумкин.
"Одобнома"дан ўрин олган бугунги туркум материаллар
одамни эъзозловчи энг улуғ хислатлардан бири — яхши ном
қолдиришга бағишланади.

Ўткир Ҳошимовнинг "Икки
эшик ораси" романида аjoyиб
фикр бор: Эмишчи, ҳаёт гўёки
икки эшик орасида ўқшади.
Бирдан кириб иккинчидан
чиқиб кетади. Аммо бу давр
орасида кимдир фойдали хизмат
қилиб, бог-роғ, яхши, еркин
хотира қолдиради ўзидан. Ким-
дир...

Чигатой қабристонини энират
қилганлар олдига Гафур Гулом,
Шайхзода, Шукур Бурхон,
Ҳамза Умаров, Ботир
Зокировлар каби халқимиз
орасида ном қолдириб кетган
санъаткорлар хотирасини ёдга

АЖОЙИБ
МЕРОС

оладилар. Бу — бежиз эмас.
Захматкаш санъаткорларимиз
сермазмун ижодлари билан
одамлар қалбидан чуқур ўрин
олишган.

Биргина аjoyиб актёр Ҳамза
Умаров бош ролни ижро этган
"Ойна" спектаклини олиб
қўрайлик. Ҳалоллик, поклик,
ростгўйлик фазилатлари шундай
намоён этилганки, сиздаги
туғилар актёр ижро этгаётган
ролдан беихтиёр Ҳамза
Умаровнинг ўзига кўчади. У ки-
шига меҳр қўйиб қоласиз.
Ундаги аjoyиб хислатларини
қадрилагиниз, улар борлиги учун
таъзим қилгиниз келади. Бошқа
санъаткорлару шоирлар ҳам
хотирамизда сақланиб қолган.
Билар-ку баракали ижодлари
билан ном қолдиришган.
Ўзининг муносиб ишлари билан
қўнчилиikka танилган оддий ки-
шилар оз дейсизми?
Кимлардандир бог, қимдандир
аjoyиб хислатлар, яна
қимдандир доно ўғиллар мерос
бўлиб қолади. Инсоннинг
инсонийлиги ҳам шунда-да!

Дилдора ОРИПОВА.

"Донишмандлар битта ота юзта ўқитувчидан устун туриши мумкин" деб
бежиз айтишмаган. Зеро, муносиб оталарсиз яхши тарбия ҳам бўлмайди. Ҳар
бир ота фарзанд сиймосида ўз ҳаётининг давомчиси, ўзи бошлаган ишни
охирига етказадиган вори, чинакам меросхўрни кўрмоғи лозим. Оталарнинг
бирдан бир истаги ўзлари эгалламаган ҳуқуқларга фарзандлар эришади,
деган умиддир.

Танилди академикимиз Эркин Юсупов бир йилгишда шу сўзларини
айтганда жуда ҳам эди. Фарзандларнинг қандай инсон бўлиб юзга етиши
аввало оилада ота бўрси, унинг тутган ўрни ва ўзидан кейин қолдирадиган
яхши номга боғлиқдир.

Ўғил-қизлар олдига ота бўрсини оширишининг сигналар усули — уларга
ишонинг она орқали буюрилушидир. Она ишонинг жиддий ва сийқидилган
бажарилишини истаб, олдига: "Ўғлим, анави ишни бажариб қўйгин, даданг
тайинлаб кетган эдилар, ҳали келганларини қўрадилар", дейди. Ҳақиқатан ота
келиб қўрса ва ўз мулоқазини айтса унинг бўрси фарзанд олдига яна ҳам
ортади. Мабодо назорат қилиш ёлдан кўтарилса бола отанинг жиддийлигига
шубҳа қила бошлайди. Утган гап текширмадиларку, бу гап ҳам текширмаслар,
деб ўйлайди ва буюрилган ишни бажармаслиги, бажарса ҳам қўл учиди,

шунчаки қилиши мумкин. Бу ҳолат одат тусига қирса тарбияга путур етди.
Отанинг бўрси — сўзининг устуворлиги. У болага бирор нарсани олиб
беришнинг ёки бир жойга олиб беришнинг ваъда бердики, албатта бажариши
керак. Агар ушадасидан чиқолмаса, уни ёлғончи қилиб қўяди. Бундан мурғак
қалб шиканталади, отага ишонч йўқола бошлайди ва уни аввалгидек ҳурмат
қилиб қўяди. Шундай ҳолат бўлмаслигига доимо ҳаркат қилиш лозим.

Оилада тарбия ва ўзаро ҳурмат бўлишини таъминлайдиган омиллардан яна
бири она фарзанди: ота-она ва фарзандларнинг эрталаб ва кечқурун бир
дустурхон атрофида ўтириб оқатланкишлари ва биргаликда сўхбат
қилишларидир. Сўхбат чоғида шу куннинг режалари ва кечқурун қилинган
ишлар муҳокама қилинади.

Илгари ота маскидга болмод намоъи ўқиш учун чиқиб кетар, она у билан
баравар туриб, сизиг соғар, кечқурун қориб қўйган ҳамиридан она ваъда, орада
тандир қиздириб она ёларди. Шу орада фарзандлар ҳам бирин-кетин
туришиб, каттароқлари она ёшига қарашар, чой қайнатар, ҳамма нарсга тайёр
бўлар, отанинг келишини пайлаб дастурхонни тайёр қилиб, қоса-қосаларга
қаймоқ, пишқиқили вақтларда узум ва мевалар қўйиб, устини дона билан
ёпиб, отани куттишарди. Ота келиши билан она бошчилигида ҳаммалари
ўринларидан туриб отага таъвозе билан салом беришар ва алик олиб, дарров
ўзини қозинча илгач, тўғра ўтиб ўтирар ҳамда фарзандлари билан биргаликда
дастурхон очилишига фотиха ўқиларди. Биринчи пайла чой отага узатила эди.
Ҳаммалари ўтириб чойларини ичишга, яна ота бошчилигида сўхбат-
саломатлик, омад тилаб фотиха ўқилар ва ҳаммалари бир чеккадан ўз
ишларига, ўқишларига қайтар эдилар.

Шундай ҳолат аксарият кечқурунги таом устида ҳам содир бўларди. Бу —
она аълоларнинг тарбия, таъвозе, дастурхон тепасида ўзини тутиш, катталардан олдин
таъвозе қўл узатмаслиги, ҳамма ишда уларга қараб ҳаракат қилишга одалганиш
шунчаки бўларди. Агар бу одалатлари бола бажармаса одобсиз
қосилар ва дастурхон йиғиштирилганда вақтида унинг ўзига она томонидан
таъбеҳ беришар ҳамда бошқа қайтармаслик ўқитилар эди.

Юқорида баён қилинган тарбия ҳуқу сурган оилаларнинг фарзандлари бу
анъанани сақлаб, ўзлари ота-она бўлганларда ҳам давом эттириб, катта
бўри-этиборли кишилар бўлганлиги ва амаллари, лавозимлари, бўриларидан
қатъи назар улар ота-она олдидан бурчларига содиқ қолганликлари катта
аҳамиятга эга бўлиб, ўта тарбиядан далолатдир.

Лекин ота-онанинг фарзанд олдига арзиманг нарсалар, рўзгор
камчиликлари, базми орзу-ҳавас учун бўлганган айтишчилари болаларга
салбий таъсир кўрсатади. Оилавий жанжал, ҳақоратлар, ҳатто эр-хотиннинг
бир-бири билан муштлашув тарбия деворини таг-туғи билан ағдариб
ташлайди, гўдакларнинг мурғак қалбини жароҳатлайди, энг каттароқ
фарзандларни ҳатто уйдан бездиради, ўз ота ёни оналарига нафрат ҳиссини
уйғотади.

Хулоса шуки, ўғил-қизим одобли, ақли бўлиб, эл орасида ҳурмат
қозонсин, деган оила доимо онлар, фарзандлари назарида ўзидан яхши ном
қолдиришга интиломга эришар. Шундагина ўз зурриятининг етук инсон бўлиб
қамол топишига эришади.

Абдулла МАВЛОНОВ,
Тошкент Давлат техника университетининг доценти.

"ВАТАНИН СЕВМАК
ИЙМОНДАНДУР" ТАЛЛОВИГА.

Одамдан яхши ном қолсин
деймиз. Дарҳақиқат, ерут дунёда ўз
умрини яшаган инсон қайсидир эз-
гу иши билан одамлар хотирасида
қолади. Бу унинг яхши номи
бўлади. Яхши ном қозониш учун
эса қалби пок, юрт иши учун
фидойи одамларга эргашши керак.
Ўсиб келаётган авлоднинг эзгулик,
иймонлилик руҳида тарбиялаш
қанчалар муҳим. Ўзида бор бўлган
энг яхши фазилатларни
набираларига ибрат қила олган
бобо, фарзандини хунарманд
бўлишида, эртага эл-юртнинг
қорига ярашди сабабчи бўлган ота
қанчалар бахтиёр. Қобил фарзанд
отанинг, онанинг ҳаётда қолдирган
энг яхши номидир.

Рашид Альбеков олган суратлар.
"Танлов ҳомиеси" "Ўзбекистон"

Аччиқ, аммо очик гап

ЭЛИМИЗГА БЕГОНА ОДАТ

Икромов туманларидаги
Каттабоғ ҳамда Шароф
Рашидов номли маҳаллаларда
маърака ошини эрталаб
бериб қатъий таъқиқланган.
Зарурат туғилсагина, кўз юмгач унинг ортидан
пешинда маърифий
сўхбатлар асосида дастурхон
езилди. Киска фурсатда дуо-
фотихалар ўқилади. Ана
шундай ичхам қилиб
маъракалар ўтказса

йинадиган болалари бўлса...
Хуш, шундай
маъракаларни ўтказиш
шартмикин ҳозирги пайтда?
Бундай таклифномаларни
ёзишда маҳалла фаоллари
бир ўйлаб, кенг фикрлаб иш
тутсалар яхши бўларди. Чун-
ки эрталаб ош бераман деб,
кечаси билан ўша
хонадоннинг болалари,
дунёда қандай яшаб
ўтганлиги унинг ўлимида
сўнг элга кўрсатиладиган
"марҳамат" билан
ўлчанмайди. Одам бу дунёдан
қанчалик дабдабали
маъракалар ўтказилмасин, эл
унинг аслида ким
бўлганлигини унутмайди.

Омон САЙДАМИНОВ.

"...Сизни "Мотор" газетаси
бош муҳаррири, Фахрий
автомобилчи, Ўзбекистон
Журналистлар уюшмасининг
аъзоси Анвар Алимов
таваллудининг 60 йиллиги
муносабати билан ёзилган
дастурхонга тақдир этамиз...".
Таклифномадаги ушбу сўзларни
ўқидиму, кўз олдимда доимо
серҳаракат юрадиган;
ҳамкасблари билан учрашиб
қолганда улар билан сўхбат
сидқидиллик билан, майин
табассумда қўришадиган Анвар
ақалини ниҳоти ўтди. Ундаги
қатъий, ўзи таллаган касбага
меҳр ва садоқат, дўстлари ва
яқин кишиларига меҳрибонлик
қабил хислатлар чиндан ҳам ибрат

Алимовнинг журналистик
фаолиятига, унинг умр дафтри
саҳифаларига разм солсангиз
қўнгина ибратли ва ерқин
воқеаларнинг гувоҳи бўласиз.
Унинг Мирзачўлда ишлаган
йиллари дейсизми, кейин
Тошкентга қайтгач, тармоқ
журналистикасида кўрсатган
фаолияти дейсизми, Ўзбекистон
автомобиль транспорти
вазирлигининг ахборот бўлимига
бош-қош бўлган кезлари
дейсизми, ҳуллас, ҳамма ерда
Анвар ака бутун қалб қўрни,
маҳоратини ўзи таллаган ва
севган журналистика касбига
сидқидилдан бахшида этиб
қилаётганлигининг гувоҳи
бўласиз. Унинг ўзи тинмай

●Ҳамкасбимизни
қутлаймиз
ҲОРМАНГ,
АНВАР
АКА!

намунаси бўла олади. Анвар
акадаги бундай хислатлар унда
ешилидан бошлаб шаклланиган
эди. Келинг, шу ўринда Анвар
ақалининг журналистика
ихтисослигини эгаллаш учун,
ўзининг ҳақиқатини исботлаш
учун Москвага борган
кезларидан бир шигилини
эшитайлик.

Буни қарангки, ҳали
университетнинг I-курсига қабул
қилинмаган Анвар ўзида журъат
топиб, қимсан вазирининг
қабулига албатта киришни
олдига мақсад қилиб қўйди.
Корвуд хотин унга узок тикилиб
тургач, бошини сарак-сарак
қилиб шундай деди:

— Эҳ болганим, сен вазир
қабулига умуман қиролмайсан.
Унга одамлар ойлар мобайнида
кириш учун рўйхатга ёзишайди.
Башарти, шунча жойдан овозра
бўлиб келисан, кел, мен сенга
ўзининг маълумоти билан
вазир ишга жўзга эрта келади.
Кейин эса унинг ердан чиқса
қолади. Ана шу пайтда дилқилиб
келисан, унда сўяги қотган, ки-
шилар билан ишлайдиган ва
уларга меҳрибонлик қила
олмайдиган, ташаббускор ва
ташқилотчи одам керак эди.

Анвар ака Алимов ана шундай
фазилатлар соҳиб бўлганлиги
боисидан "Мотор" газетасининг
биринчи бош муҳаррири этиб
тайинланди. Мана икки йил-
дирки, бу газета
транспортичиларнинг ҳам,
йўловчиларнинг ҳам севишли
нашрларидан бирига айланди.
Ҳозирги бозор иқтисодиёти
шароитида газета чикаришининг
ўзи бўлмайди, албатта. Лекин
таъбиркорлик, ишнинг қўзини
билиш тўғрисида "Мотор" газетаси
ўз вақтида муштарийлари қўлига
етиб бормоқда. Бунда албатта
тажрибали журналист ва
муҳаррир Анвар ака Алимовнинг
хизматлари каттадир.

"Умр — оқар даре" дейдилар.
Яқин-яқиндагина Анвар ака
Москвага борган эди, яқин-
яқиндагина университетни би-
тириб, Тошкентга қайтиб келган
эди, ақин-яқиндагина
республика "Правда Востока"
газетасида, Ўзбекистон телеграф
агентлигида, Сирлареда ишлаб
юрган эди. Лекин унинг салкам
ўртан йиллик умри республика
автомобиль транспорти соҳасида
ўтди. Мана энди юқорида
айтиганимиздек "Мотор"
газетасига етакчилик қилмоқда.

Биз ўзининг 60 йиллик
таваллуд ешини бугун
ишонилмаётган ҳамкасбимизни
самимий қутлар эканмиз,
"Хорманг энди, Анвар ака!"
деган дил сўзларимиз билан
Анвар ака Алимов тўғрисидаги
хикомимизни мухтасар етказам.

Салих ЕКУВОВ.

Сўраган эдингиз...
ИМТИЁЗДАН ФОЙДАЛАНИШ
МУМКИНМИ?

Мен Чернобиля фожияси оқибатларини тугатишда
катнашганман. Ҳозирги пайтда пойтахтимиздаги қорхоналардан
бирида муҳандис-технолог вафатсизда ишланган. Иккинчи
муҳандис шундан бири қисқартирилганлиги бўлиб турибди.
Чернобиляда меҳнат қилганимнинг ишда қилишим учун асос
бўла оладими?

Хатинг мазмунига
қараганда, сизда ишда қолдиринг
учун берилган имтиёз
ҳуқуқ бор. Чунки Ўзбекистон
Меҳнат қонунлари мажмуининг
42-моддаси икки янг, 8 ва 9-
моддалар билан тўқилган.
Қонуннинг 9-бандида мувофиқ
атом ишчиларидаги
фалокатлар оқибатда нуруланиш
касалига учраган ёки бундай
хасталикни бошлаган ўтказган,
радиация нуруланишининг
қувватини билан боғлиқ бошқа
касаликларида дучор бўлган,
атом ишчиларидаги фалокатлар
туғрисида ногирон бўлган
шахслар, атом ишчиларидаги

халокатлар оқибатларини
туғатиш катнашчилари, шу-
нингдек уларга
тегишлиликлари қилишлар
бундай қўлайликлардан
фойдаланалар. Ушбу
ҳужжатнинг 8-банди эса
муҳандис ташқари ҳарбий
хизматга жалб қилинганлар
заҳиратга бўлишдан еки
истефода чиқилганлардан сўнг,
илаётган қорхона, муассаса,
ташқилотдаги ҳодимларнинг
сони еки штар қисқартиринган
тақдирда ишда қолтиш учун
енгиллик яратиб берилади.
Абдулжалил ХАСАНОВ,
ҳуқуқшунос.

БУГУНГИ махоратлики кинорежиссёр Жаҳонгир Қосимов ва унинг рафиқаси, актриса Сайёра Юнусова. Истеъдодли кинорежиссёр Жаҳонгир Қосимовнинг "Шурпешоналар" "Яратилган қуш", "Қисмат", "Чангак" каби қатор кино ва видеофильмлари орқали яхши танилган. Таниқли актриса Сайёра Юнусова эса ҳамзада театрида хизмат қилади.

— Жаҳонгир ака, оғир олдасангиз сўхбатининг бир савол билан бошласан, ҳар битта фильмнинг учун қанча пул олсан?

— Жуда кам. Яқинда охириги фильмни учун ҳам арзанима пул олди.

— Нима учун чет эллардаги сингари ўқир сюжетли фильм яратмайсиз?

— Бундай фильмлар яратиш ахир, лекин кўп маблаг талаб қилади. Бундай фильмда ҳар хил трюклар учун катта пул керак. Масалан, иккинчи наъшонин "авария" қилиб кўрсатиш керак бўлса, ҳозир бизга фильм учун берилган пулнинг ярмики керак. Нимага деганда ҳозир битта эскирок машинанинг ўзи 5-10 миллион сўм туради. Бугунги ўзингиз ўйлаб кўраверинг.

— "Қисмат" ҳужжатли фильмнинг яратилишига сизин нима ўқиди?

— Фильм суратга олинишидан бир йил олдин киношунос Ҳамидулла Акбаров қатғор йилларида жувонмарг бўлиб кетган кишилар тақдирини ҳақида фильм яратишни маслаҳат бергандилар. Азалдаги унчалик кўнглим бўлмади. Лекин сценарий билан танишиб чиққангидан кейин бу мавзуга қизиқиб қолдим.

— Қаршиман! Уйлаб кўринг, ота-онангиз билан ёна-ён ўтириб қандай томоша қилишингиз мумкин бундай шармисорликларни.

— Ҳозир ўзбекистонда 50 га яқин киностудия бор экан. Бу яхшим!

— Менмича сон ҳеч нимани

белгиламайди. Айниқса, санъатда. Сифатига қараш керак.

— Кейинги пайтда нима сизин кўп ўйлашга мажбур қилапти?

— Иқтисодий томондан қийинчилигим йўқ деб айтолмайман. Лекин нолимайман ҳам.

— Яқинда уй олди. Бундан ташқари турмуш юрди-чирқиларим кўп. Мен қийинчиликдан нарсаси бу — касбим. Ҳозир фильмларнинг учун озу пул актрисалардан бўлса шунга қарамай, фильмга халққа фойдали, қизиқтирган нарсани сиздириш керак деб ўйлайман. Ҳозир шундай бир пайт киного чет кишилар ҳам кириб қоляпти. Пули

фильми режиссёрига ҳавасим келади. Шунга ўшаган фильмлар яратсам деб ҳавас қиламан.

— Сайёра олам қатнашган спектакллarga бориб турсангиз?

— Кўпинча бола бокс ўтираман. Лекин яхши спектакллар бўлса қолдирайман.

— Тугилган кунларда нима соғингиз қилгансиз?

— Атир.

— Машина олиш ниятигиз йўқми?

— Эскидан қолган бир гап борку: "Экин сотиб олишга ҳафсалам бор-у, эҳтиёжим йўқ, сингир олишга эҳтиёжим бор-у ҳафсалам йўқ"

деб. Бу борада фикрим шундай.

— Фарзандларингиз ҳақида гапириб берсангиз.

— Икки ўғлим бор.

— Улар уйғайишса ким бўлиб етишадидеб ўйлайсиз?

— Ким бўлишларини билмадим-у ҳар ҳолда санъатга ақин кишилар бўлиб етишишса керак. Катта ўғлимдан ким бўлмоқчисан, деб сўрасам оператор дейди. Нимага десам, "Камеранинг тешигидан қарашини ахир кўраман", — дейди. Менмича касбга қизиқиб шундай оддий белгилардан бошланса керак.

— Дўстларингиз кимлар?

— Абдуҳалиқ Мингиров, Баҳодир Одилов, Зулфигор Мусқов. Бир-биримизни ахир тушунамиз. Масалан, Зулфигор кўп маслаҳатлари билан ердан берган, ҳали кинода ёшимиз. Қийинчиликлар ҳам бўлди. Шундай пайтларда "йўқлиб" кетмаслигимиз

учун бир-биримизга ердан бердик. Бир-биримизни суддик.

— Режиссёр, ҳам томошабин сифатида қайси актёрларни ахирингиз?

— Обид Юнусов, Тўйин Орипов, Хусан Шарипов, Римма Ахмедова, Сайёра Юнусова, Дилбар Икромовларни ахирингиз, ижтимоий маҳоратларига таъ берман.

— Сайёра Юнусова дедингиз!

— Ҳа, мен айтаман... Сўхбат навбати менга келганига ишора бу.

— Биласизми Сайёра ола, сизин кўрсан нимаини ўйлайман! Шер эса сизлар керак деган фикр хайлига келадилар.

— Ҳаётимда бир марта шер эганиман. Жуда ҳам ёш эдим. Албатта бунинг шер деб бўлмаса ҳам ҳар ҳолда шер ёш инан. Киши ҳаётимда шунчаки бир давр бўлади, ҳиссиётларга берилганидан давр. Лекин ҳаёт биза ўйлагандан бошқачароқ экан. Ҳамма нарсаси сен ўйлаганчаки бўлавермас экан. Яхшим Жаҳонгир бор эканлар. Бўлмаса меннинг яхшим қийин бўларди деб ўйлаб қоларман гоҳида.

— Сиз театрдан ташқари бир неча видеофильмларда ҳам қатнашгансиз. Ажойиб ролялар ижро этгансиз. Телевизор орқали намойиш қилинса кўриб борсангиз!

— Йўқ. Уйда ёлғиз ўзим бўлсам кўраман.

— Жаҳонгир аканинг қайси фазилатлари сизга ёқадилар?

— Жаҳонгир оддий одам. Кўнгли тоза. Ёмонлик, шунлики билмайди. Гоҳида тушунмовчиликлар ҳам бўлиб туради. Ойла экан-да. Шундай пайтлари келиб кечирим сўрайдилар. Менга шу одатларини ёқди. Аслида бундай тушунмовчиликларга ўзим сабабчи бўламан. Ўйлаб ўтирмадан шартта-шартта гапириб юбораман.

— Бундан кейинги режиссёрингиз...

— Бизнинг йўлимиз битта, — дейишди эр-хотин баравар. Янги санъат асарлари орқали кўришаверайлик.

Кенжа БЕКЖОНОВ сўхбатлашди.

Икки кун ичида озиқ-овқат моллари билан чайковчилик қилган 12 фуқаро, чанқовбоди ичимликларни олиб устара нархда пулланган 16 фуқаро, спиртли ичимликларни арзон нархда олиб, устара нархда сотатган 11 фуқаро, бели оғриб етиштирмай арзон нархда харид этиб, устара нархларда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сотатган 45 чайковчи ушланиб, уларга нисбатан маъмурий ҳужжатлар тузилди. Уларнинг 18 миллион 75 минг 914 сўм-купон миқдордаги моллари мусодара этилди.

— "Қорасув" қаҳвахонаси официантаси Дилфуза Хайруллаева 2 шиша "Ўзбекистон" арани ва 4 шиша "Жигули" пивосини 98 минг сўм-купонга устара нархда харидорга пуллаётганида милиция ходимлари томонидан ушланди. Ушбу қаҳвахона омондоронаси текширилганида эса у ерда ҳеч қандай ҳужжатсиз 14 шиша "Ўзбекистон" арани, 280 шиша "Жигули" пивоси, 24 шиша "Турунқола" чанқовбоди ичимлиги, давлат тамғаси билан 53 килограмм мол гўшти ва 30 килограмм қўй гўштилари борлиги аниқланди. Ҳозир ушбу моллар

Қинғир ушининг қийғи

ЎРОҚДА ЙЎҚ, МАШОҚДА ЙЎҚ, ХИРМОНДА ҲОЗИР

қаҳвахона омондорига қай тарзда келтирилганлиги ва савдо дўконларида сотишга мўлжалланган гўшт маҳсулотлари қасрдан олиналгани буйича дастлабки текширув ишлари олиб боришмоқда.

— "Аттек" кичик корхонаси директори Аҳмад Ҳамидов ҳам Ҳазратбек заводида ишлаб чиқарилган "Армуго" виносининг ҳар бир донасини харидорларга 7 минг сўм-купондан пуллаётганида қўлга олинди. Текширув чоғида у ушбу винога ҳеч қандай ҳужжат қўрмаса олмаганини бир томонга қўйиб турайлик, унда яна кам эмас, кўп эмас, 1860 дона "Армуго" виноси борлиги ҳам маълум бўлди. Ҳозир бу иш буйича ҳам текширув ишлари ўтказилмоқда.

Фаргона вилоятининг Бувайда туманидан келган Воҳиджон Турдиматовнинг "Олой" бозорида 242 килограмм келадиган шафтолини қўрасига 1 миллион 522 минг сўм-купонга олганини кўриб хайратларидан еқа ушлаган милиция ходимларининг кейинги текширувлари натижасида чайковчиликни касб қилиб олган В. Турдиматов шафтолиларини Новосибирск шаҳрига олиб кетиш мақсадида харид қилганлиги маълум бўлди. Унинг устидан маъмурий жавобгарлик тузилди, Юнусовд тумани собиқ инспекциясига чора кўриш учун юборилди.

Иш жойининг таъини йўқ, 1968 йилда тутилган Шавкат Ёқубов ҳам чайковчиликни касб қилиб олганлардан бўлиб чиқди. У "Чорсу" деҳқон бозорида деҳқон олиб келган 60 килограмм сабзининг ҳар килосини 7 минг сўм-купондан пуллаётганида ушланди. Шавкат Ёқубов устидан тузилган маъмурий жавобгарлик ҳокими қўшида тузилган маъмурий комиссияга юборилди.

Шунингдек, "Миробод" деҳқон бозорида ҳам чайковчилик қилиб 100 килограмм бодрини арзон нархда деҳқондан сотиб олиб устара нархда сотатган 1967 йилда тутилган, бирор жойда таъини иш билан шуғулланмайдиган Дилбар Холқов ушланди. Унга нисбатан маъмурий жавобгарлик тузилди чора кўриш учун Миробод тумани маъмурий комиссиясига юборилди.

Биз юқорида шахримизда чайковчиларга қарши кураш борасида қилинган ахирингиз ишлар ҳақида қисқача ҳикоя қилдик, ҳоло. Унда туққизини уратган олибсотарларга, айниқса бозорларга ўз меҳнати билан етиштирган маҳсулотларини сотишга келган деҳқонларга таъйик ўтказмоқчи бўлганлар билан кураш давом этмоқда.

Икромжон РАҲИМОВ, Тошкент шаҳар Ички ишлар бот ботқармасининг ходими, милиция майори.

Бош муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ

ТИЖКОРАТ ЖАБРАРАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

"ШАРҚ" НАШРИЁТ-МАТБАА КОНЦЕРНИ

босмахона ишчилари, машиналар ва агрегатларда қабул қилиб олувчилар, лифтлар бўйича электр механиклар, автокранчи, автоэлектрчи, автомоторчи, токар, қоровуллар, гишт терувчилар, дурадгорлар, бўёқчилар, компрессорчи, сувоқчилар, мрамарчи кошникорларни

ДОИМИЙ ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси, 41-уй, расмийлаштириш бўлими.

Телефонлар: 32-55-26, 33-80-83.

ФУҚАРОЛАР ДИҚҚАТИГА!

Иссиқ кунлар бошланганлиги муносабати билан саноат шиша идишлар, шаҳар аҳолиси эса салқин ичимликлар етиштирилгани сезилишмоқда. "Дархон" ҳиссдорлик жамиятининг савдо корхоналари бу муаммони ечишга ердан беради. Барча турдаги шиша идишларини салқин ичимликлар ва минерал сувларга алмаштириш ва шунингдек, четарланмаган миқдорда дўконларда қабул қилади:

6-дўкон — Х. Абдуллаев кўчаси, 89-уй. Телефон 62-12-11;

8-дўкон — Комсомол 40 йиллиги кўчаси, 43-уй. Телефон 67-59-78;

10-дўкон — Буюк ипак йўли кўчаси, 430-уй. Телефон 64-15-30;

9-дўкон — Х. Абдуллаев кўчаси, 69-уй. Телефон 67-55-87;

12-дўкон — Марказ-1, 49-уй. Телефон 33-53-35;

18-дўкон — Яланғоч даҳаси, 101-уй. Телефон 62-52-04;

22-дўкон — Қорасув даҳаси, 1-уй. Телефон 65-38-41;

23-дўкон — Муртазоев кўчаси, 17-уй. Телефон 34-44-20;

27-дўкон — 2-Қорасув даҳаси, 23-уй. Телефон 65-63-43;

37-дўкон — Буюк ипак йўли кўчаси, 131-уй. Телефон 67-95-47;

50-дўкон — Бабушкин кўчаси, 56-уй. Телефон 62-04-37;

65-дўкон — "Феруза" даҳаси. Телефон 63-58-97;

70-дўкон — Х. Абдуллаев кўчаси, 111-уй. Телефон 60-47-19;

75-дўкон — Ш. Бурханов кўчаси, 22-уй. Телефон 65-92-56.

"Дархон" ҳиссдорлик жамияти дўконларидан ташқари шиша идишларни барча озиқ-овқат дўконлари қабул қилади.

АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон Республикаси Жамғарма банки шунинг эълоти

Ўтади: Жамғарма банкнинг барча мусассасалари жамғарма ҳисоб варақалари ва тўловларнинг ҳамма турларига сўм-купонларни 1994 йил 30 июлгача қабул қилади.

Сўм-купонларинингизни вақтида жамғарма ҳисоб варақалари ва тўловларнинг ҳамма турларига қўйишга шунингиз!

Тошкент шаҳар Жамғарма банк бошқармаси.

ДИҚҚАТ!

"Промстройиндустрия" бирикмасининг 8-темирбетон маҳсулотлари заводи

Ўзбекистон Республикаси Давлат мулкчилик қўмитасининг буйруғига асосан озиқ турдаги 8-темирбетон маҳсулотлари заводи

ҳиссдорлик жамиятига айлантирилган.

ХУСУСИЙ ЭЪЛОНЛАР

• Чорсу яқинидаги 2 хонали кўра-ран бошқа тумандаги 2 хонали кўра-ран алмаштирилади. Тел. 57-07-85.

• Руминида ишлаб чиқарилган "Феликс" уй жиҳози, етоқхона жиҳози (Украина), супермодель "Райнш" пивани, "Вальтестр" аккордеони сотилади. Тел. 54-50-37.

ҚУТЛАЙМИЗ!

Хурматли Донир Кудратуллоев!

Сизни 21 эшингиз билан чин қалбимиздан табриқлаймиз. Узоқ умр, оқсат-саломатлик, бахт-салоат, ишларингизда омадлар тилаб қолувчи.

Ойингиз, акаларингиз, келинларингиз ва каришларингиз.

Мехрибон отажонимиз Ахмедов Иштиер Рўзали.

Сизни 60 эшингиз билан чин қалбимиздан табриқлаймиз. Дуненинг барча эгизликлари ҳамроҳингиз бўлсин. Бахтингизга ҳаммаша омон бўлсин.

Эхтиром билан фарзандларингиз: ШАВКАТ, ГҲЛНОРА, ЗҲРА, ФАҲОД, невараларингиз ТИМУР, АРСЛОН, РУСЛАН ва БУВИЖОНИМИЗ.

"Шарқ" нашрийт-матбаа концерни ва "Тошкент оқшоми" газетаси таҳририяти жамоаси қаф-терш ва саҳифалаш цехининг ишчиси

Устам ХОНТАЕВНИНГ

вафот этганини чуқур қайгу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

"Ўзбектеlevision" студияси жамоаси кинотасвирчи Р. Ҳакимовга отаси

Рўзи ХАКИМОВНИНГ

вафот этганини муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ҳовлимизда олма пилди.

Равил АЛИЕВ олган сурат.

Спорт

ТАҚДИМОТ МАЖЛИСИ

Тошкент шаҳар адлия бошқармасида пойтахт жисмоний тарбия ва спорт давлат комитети томонидан таъсис этилган Тошкент шаҳар каратэ-до федерациясининг тақдимот мажлиси бўлиб ўтди.

Каратэ-дои Тошкентда ҳар томонлама ривожлантириш, болалар ва ўсмирлар ўртасида жисмоний тарбия-соғломлаштириш ишларини олиб бориш, халқаро мусобақалар ва Осиё ўйинларида Ўзбекистон Республикаси терма жамоалари тарбияга юқори маҳоратли спортчиларни етказиб бериш, шунингдек, ёшларни Республика Кўролли қулиари сифида хизмат қилишга тайيارлаш ва "Маҳалла" ҳамда "Соғлом яшаш учун" дастуриларни ҳаётга талбик этишда фаол қатнашиш — федерация фаолияти вазифалари қаторига кириди.

Шунингдек, жангвор санъатлар клублари билан ҳамкорликдаги фаолиятини яхшилаш, каратэ-до

клубларини ташкил этиш, уларга амалий ва услубий ердан кўрсатиш, инструктор ва ҳакамларни тайيارлаш ишлари ҳам федерация фаолиятида таъсирдан ўрин олган.

Тақдимот олдидан шаҳар каратэ-до федерациясининг ҳисобот-салоҳ конференцияси ҳам бўлиб ўтди ва унда федерациянинг аввали таркиби иш фаолиятига нисбатан бир қатор ўрнили эътирозлар билдирилди.

Конференцияда янги Низом ва федерациянинг янги таркиби тасдиқланди. "Шарқ" жангвор санъатлар халқаро клубининг раҳбари Нурухон Нафасов Тошкент шаҳар каратэ-до федерациясининг раиси этиб сайланди.

А. САБАГИНОВ,

Тошкент шаҳар каратэ-до федерациясининг масъул котиби.

Кашфиётлар тарихидан

ЖИСМ ВА НҲР

ХИХ асрнинг иккинчи ярмида қиздирилган жисмларнинг нурланиши ва нурланиш жадваллашувининг частоталар бўйича тақсимооти муаммоси олимларнинг фикрини ўзига жалб этди. Тажрибалар натижаси шунинг кўрсаткичи экан, юқори даражада қиздирилган жисмларнинг спектрдаги энергиянинг частоталар бўйича тақсимооти шунингдек, бу тақсимоот нурланаётган жисм турига боғлиқ эмаслиги кўриниб туради.

Бу эса фанга ўз навбатида мураккаб қара жисм моделни тушуначаси олиб кирди. Мураккаб қара жисмининг ажойиб хусусияти нурланаётган турли жисмларда тақсимоотларнинг частоталар бўйича тақсимооти бир хил кўринишга эга

бўлганлиги учун нурланишнинг спектрал тақсимооти изоҳланга ажойиб модель бўлишига эди.

Жисмларнинг нурланиши билан шуғулланган олим Макс Планк мураккаб қара жисмининг бу юқорида айтиб ўтган ўзидан маълум частотадаги электромагнит тўлқинлар чактуричи децилляторлар тўпламидан иборат деб қарайди. 1900 йилда М. Планк немис физиклар жамияти йиғилишига мураккаб қара жисмининг нурланиш жадваллашувини спектрал тақсимоотида энд формула натижаларини тажриба натижалари билан солиштириб кўришни таклиф этди.

тушаётган ҳар қандай частотадаги нурларни юрати, унинг нур ютиши ва нурланиши жисмларнинг турли боғлиқлиги ҳам айтилди.

Ақбар АЛИЕВ тайيارлаган.

Бу — қизик

ЭҲ СИЗ, ХАТ ТАШУВЧИЛАР...

•КАДИМДА кўпгина мамлакатларда хат ташувчиларга катта ҳурмат билан қарашган. Уларга Мисрда хатто хайкал қўйилган маълум.

•МЕКСИКАДА хат ташувчилар ўз қийматларини мактуб маъносига қараб ўзгартиришаркан. Агар келтирилган хатда галаба ҳақида хабар бўлса, улар белини оқ сочиқ билан боғлаб, сочларига қийил лента тақар ва ўнг қўлда қийил тутиб юришган.

•ХАТ ташувчилар қалин сумкасининг ҳам ўзига хос тарихи бор. Дастлаб сумка ўзида таққига болганган қичкина бурча бўлган.

•КАДИМДА хат ташувчиларга йўл-йўлакка бошқа вазифалар ҳам юклатилган. Масалан, улар янги тутилган бадиқларни алоқа йўли билан пошшо дастурухони учун етказиб берганлар.

•ХИНДИСТОНДА хат ташувчилар қилинган ва йўртқич хайонларни қўриқтиш мақсадида бўйлиларига қўнғирок ҳамда шақилдоқлар осиб юришган.

Иззат АХМЕДОВ,

"Хабар" газетасининг ходими.

жуда қизиқарди. Бунинг сазган Ўзбекистон телевидениесининг музикачилар дастасида ишлаётган Ҳайбулла Саъдуллаев унга бу чолғу асосидан кўп йиллар сабоқ берди.

Тоҳиржон Юсупов хали эш бўлинига қарамай жаҳонгашта созандалардан биридир. У М. Қориеқубов номли ўзбек давлат филармониясининг қарнай-сурнайчилар жамоасида ишлаётганида Монғолиядаги бўлиб ўтган ўн кунликда иштирок этди. Шунингдек, Болгария, Венгрия, Санкт-Петербургда ўтказилган фестивалларда ўзбек созининг овозини оламга ёқди. Тоҳиржон Ўзбекистон радиоси қошидаги мақомчилар дастасида қўшнайчи бўлиб ишлаб, бир қанча мақом куйлари, қўшиқларни куйловчи ликопча ва радио тасмасига ёздиринида фаол иштирок этди. Айни пайтда у Тошкентдаги Республика ўқувчилар саройида эш созандаларини етиштирмоқда. Моҳир санъаткор раҳбарлигинида болалар қарнай, сурнай, нугора, доира, маскаробозлик, ёғоч оёқ ўйини сирларин